

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan sveder, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Utisi od razprave o začasnem proračunu.

III.

V razpravo sta posegla tudi oba laška poslanca iz Istre, dr. Rizzi in dr. Bartoli. Zgovarjala sta pretenzije svojih laških rojakov in pri tem odkrito kazala sovraštvo in preziranje Slovanov.

Rizziju je odgovarjal dr. Laginja, pojasnil je vsako navedbo, vsako trditev in pri tem zavzemal stališče, katero je imponiralo tudi političnim nasprotnikom.

Rizzi se je v svoji laški oholosti osmelil trditi, da je v Istri vse, kar je naobraženo, kar ima kaj imetja, laško, Slovani pa da so neizobraženi in za kulturo sploh nesposobni kmetje.

Na to infamnost je Laginja odgovoril, da ni v nasprotje postavljati laške narodnosti in slovensk stan. Ne kot kmetje, ampak kot Slovani se bore Slovenci in Hrvati za ravnopravnost.

Da Hrvatje in Slovenci nimajo toliko izobraženih ljudi v svojih vrstah, kakor Lahji, to je resnica, ali prav zato je vladna dolžnost, podati jim sredstva za izobrazbo.

Laginja je tudi s pekočim sarkazmom zavrnil trditev, da je mej maso slovenskega in laškega prebivalstva kak razloček glede kulture in da so Slovani nesposobni za naobrazbo ter konstatiral, da jedini dokazi nekdanje laške kulture so podrtine, dočim se imajo Lahji za sedanjo svojo kulturo zahvaliti jedino le avstrijski vladi.

Kakor vsi Lahji, tako je tudi Rizzi, sklicuje se na starost in zasmenitost laške kulture, se izrekel zoper popolno narodno ravnopravnost.

Ta argument je dr. Laginja izbil Lahom za vselej iz rok. Lahji konfundirajo strogo politično vprašanje s kulturnim in zahtevajo, naj vlada siloma ščiti njih kulturo in zadržuje razvoj drugih narodov.

Pozicija vlade je tu čisto jasna: Vlada mora izvršiti narodno ravnopravnost ne glede na to, ali je kateri narod močnejši, bogatejši ali starejši, izvršiti jo mora brezpogojno.

Na splošno začudenje je Rizzi napadel tudi vlado. Očital jej je, da sovraži Lahe, da bi jih rada

unčila in prelevila v Slovane in da je zategadelj nahujkala Slovane proti njim, da omogoči tako premembo, kakor se je zgodila v Dalmaciji. To je bilo baje že od nekdaj tako, pokazalo pa se je že takrat, ko se je Istri priključila Liburnija, Trst pa od nje ločil.

Laginja je ovrgetel tudi te trditve, dasi je o njih neutemeljenosti prepričan vsakdo, kdor količkaj pozna Istro.

Pojasnil je, da je avstrijska vlada do današnjega dne se zmatrala za dedinjo beneške republike in vlada v tem duhu.

Italijanom je ustanovila vse potrebne kulturne zavode, Slovanom nobenega; v isterskih laških mestih je napravila vse, kar treba, da so se mesta razvila. Da ni teh naprav v Poreču, v Rovinju, v Pulju, bila bi ta mesta borne vasi. Za kmetako prebivalstvo slovenske narodnosti pa ni prav nič storila, niti v kulturnem, niti v gospodarskem oziru. Dokler vlada ne da isterskim Slovanom tega, kar je dala Lahom, dotlej slovenski poslanci se morejo stopiti na vladno stran, ker bi se s tem izneverili svojemu narodu. O vladnem nasprotstvu je Lahom tem manj govoriti, ker se je sedanja Istra prav Lahom v korist ustanovala. Poslovaniti Lahov ni mogote, ko imajo po svojih zatrdilih veliko kulturo.

Primeri mej Istro in Dalmacijo je nesrečna. Laginja je pokazal, da je bila Dalmacija vedno slovenska in so le posamičniki govorili laški jezik, dočim prebiva v Istri znatna laška manjšina, kateri nihče neče vzeti nje narodnosti, katera se torej nima ničesar bati.

Najpriljubljenejši argument Lahov in vladnih organov zoper slovenske narodne zahteve je očitane, katero je iznesel tudi Rizzi, da je slovensko gibanje prav za prav nevarna velikohrvatska propaganda.

Laginja je povdarjal, da so to parolo izdali vladni organi in da jo sedaj rabijo politični sovražniki isterskih Slovanov. Ko bi bili isterski Slovani za kak ideal delovali neparlamentarnim putem, bilo bi dovoljeno rabiti vsa dopustna sredstva, dokler pa se bore samo z veljavnimi zakoni za osiguranje na-

rodne eksistencije in za narodno ravnopravnost, dotlej nima nihče pravice izdajati take parole.

In naposled je omenil Laginja tudi Rizzijevo trditev, da vzdržujejo Lahji slovenske šole v Istri. Trditev samo je bil že zavrnil Spiačić, laško akrob za slovenske šole pa je ilustroval Laginja z dvema vzgledoma.

L. 1817. je zahtevala občina Kaštelir, naj se napravi tam ljudska šola, troški pa naj se pokrijejo iz občinskega sveta, katerega se je po krivici polastila občina Vižinada. Kaštelir še sedaj nima svojega sveta, ljudske šole pa tudi ne.

V letih 1840 do 1844 je vlada določila, da je imetje nekdanjih beneških bratovščin za vsako občino stabilizovati in jedno tretjino dohodkov porabiti za šolo. Občina Monpadermo je dobila glavnic 4500 gld. Od l. 1850. nosi ta glavnic obresti, a občina še vedno nima šole, pač pa se dotični znesek izplača vsako leto Poreškemu županu in ta porabi to svoto najbrž za druge laške šole.

Ni torej res, da vzdržujejo Lahji slovenske šole, pač pa je res, da vzdržujejo Slovani laške šole.

S tem je končal Laginja. Njegov in Spiačićev govor sta verna podoba isterskih razmer. Ali bo vlada kaj storila, da jih spremeni? Kdo bi mogel na to odgovoriti? Istina je, da je minister Lacquehem izrecno priznal zasmenitost Laginjevega govora in da je celo dr. Menger se nekako potegnil za isterske Slovane.

Za Laginjo je govoril dr. Bartoli, ali kar je navedel, to je bil že pred njim povedal Rizzi in Laginja ovrgetel. V njegovem govoru ni ne jedne nove misli, ne jednega novega argumenta. Razlikuje se od Rizzijevega le po tem, da se v njem razodeva še večje sovraštvo do Slovanov, nego v govoru njegovega tovariša.

Celotni utis cele debate je bil za isterske Slovane kaj ugoden in že to je važno, tembolj, ker so slovenski koaliranci izjavili, da jim Primorska nič mar ni in se po tem tudi ravnali.

LISTEK.

„Te punice, te punice . . .!“

(Izvirna novela, spisal Fr. Kosec.)

(Dalje)

VII.

„Trikratno menjanje krogelj, — distanca dvajset korakov, — kraj mestni log za neko samotno pristavo.“

„Dobro! — In kdaj?“

„Popoldne ob tretji uri. Želel si, da se stvar čim prej reši in tudi tovariš artilerijski nadporočnik . . .“

„Prav! — Rečem ti, da uprav hlepim po trenotku, ko požnem temu židovskemu vragu krogeljo v srce! — Ne boj se, prijatelj, — moja roka ne trepeče nikoli!“

„Toda — če pa vender padeš, — — Aron Scherz je rezervni častnik! — — prijatelj, maščujem te jaz!“

„Hvala ti, duša draga! — Smrt vsem židovskim krvopijam! — — A kako je gospodu profesorju?“

„Še vedno nezavesten, — zdravnik se ne gane od njega. Moj Bog, ta dobri starec, kolik vdarec je

občutilo njegovo očetovsko srce, ko je slišal brutalno resnico, da njegova hči ni najivna, nedolžna deklica, otroška razposajenka in sovražiteljica moških, kot se je himavsko delala, ampak strastna, brezozirna, moralno skvarjena ženska!“

„In gospica Vida?“

„Ni je odtrgati od strižčevega letišča, — celo noč ni zatisnila očesa, na vsak gibljaj bolnikov pazi ter mu neprenehoma polaga led na glavo.“

„Dobro dek! — Srečen boš, prijatelj!“

„Nepopisno srečen . . . Tako je blaga, tiha, skrbna in priprosta!“

„In nesrečna Irma?“

„Zaprta je v svoji sobici, odkar si pripeljal nezvestnega profesorja domov. Kdo zaa, kje je izvedela ves dogodek, morda . . .“

„— Aron Scherz!“

„Strela ga ubila! — A sedaj hitim zopet t. a., — ob dveh pridem po te. Zdrav in — miren!“

„Brez skrbi! — Ubil ga bom gotovo!“ — — Stisnila sta si roke, Koder je odhitel k Weigsteinovim, Mrak pa je začel pisati pisma . . .“

Bilo je že pol štirih popoldne. V plašča zavita hodila sta Mrak in Koder za pristavo naglo gori in doli, da bi se ugrela. Mrzel sever je pihal skozi golo vejevje nekaterih redkih jelš in dvoje

troje gladnih vran se je pojalo okoli pristave, iščoč hrane. Tenka meglica je začela polagoma padati na sneženo zemljo.

„Gospoda, prokletega žida ne bo!“ — oglasil se je iz kočije, ki je stala v zatišji, gromki glas. „Jaz sem že ves premrl! Vrag!“

„Samó še pet minut potrpite, gospod doktor!“ — odzval se mu je lajtnant Koder. „Morda se vender-le izpolni srčna želja tovariša Mraka, da mu raznese ves grešni židovski drob!“

„Dobro, še pet minut, — a potem niti sekunde dalje. Vrag!“

Zdravnik se je zopet zaprl v kočijo, častnika pa sta nadaljevala nemo svoje nervozno potovanje ob pristavi gori in doli.

Mahoma se ustavi Koder ter ostro posluša.

„Voz prihaja, — tu so!“

In za malo hipov prispela je res v največjem diru kočija k pristavi, iz nje pa je skočil artilerijski nadporočnik.

„Gospoda tovariša, prišel sem s a m!“ — je dejal in ponudil obe roki v pozdrav.

„Sam?“

„Kurt Aron Scherz je baš pred uro pobegnil z Dunajskim vlakom.“

„Nesramni žid!“

„Bojazljivež!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 22. decembra.

Gospodarska zbornica

je imela včeraj zadnjo sejo pred Božičnimi prazniki. Rešila je celo vrsto predlog brez debate, predlogo o nedeljskem počitku pa je odkazala gospodarskemu odseku, da o njej poroča. V rešitev te predloge se je sklicala večerna seja, v kateri je trgovinski minister svojo predlogo toplo priporočal. Zbornica jo je vzprejela brez debate.

Vladne skrbi.

Državni zbor se je razšel in ministri bi se lahko veselili življenja, da jih ne skrbi zasedanje deželnih zborov, zlasti pa dveh — tirolskega in predarlskega. Tirolski deželni zbor je sklican na dan 3. januarja, predarlski pa na dan 14. januarja. Uzrok tej razliki je jako tehten. Kakor se spominjajo čitatelji, je lansko leto vlada hkrati zaključila zasedanje predarlskega dež. zbora, ker je hotel bistveno premeniti predlogo o reorganizaciji domobranstva. Letos po leti je cesar posl. Thurnherrju naravnost rekel, da želi, naj se predloga vzprejme, Thurnherr pa je tudi brez ovinkov povedal, da njegovi somišljeniki ne bodo vzprejeli vladnega načrta, če se bistveno ne spremeni. Vlada je svoj načrt res nekoliko premenila, a tirolski deželni zbor je sklicala zagradel prejšnjak predarlski, ker upa, da si tu vendar zagotovi večino. Kaže se pa, da se jej to ne posreči, vsaj tirolski listi pripovedujejo, da so se tirolski in predarlski konservativci že dogovorili na enotno postopanje proti vladni predlogi.

Ogerska kriza.

O ogerski ministerki krizi se razširjajo močno nasprotujoče si vesti. Dotim se na jedni strani zatrjuje, da cesar še ni vzprejel demisije Wekerlove, se trdi z druge, da je demisijo vzprejel, le razglasenje da je odložil. Najnovejša verzija pravi, da je Wekerle že 27. novembra, ko je bil na Dunaju, ponudil cesarju demisijo, na kar mu je cesar rekel, naj reši najprej zastanke in preskrbi, da bo državni zbor vzprejel budgetni provizorij. To se je zgodilo in sedaj ima cesar proste roke. Sicer pa je celo „Pester Lloyd“ prepričan, da odstopi celo ministerstvo, sodi pa, da je nemogoče sestaviti novo vlado iz kake druge stranke in ne iz liberalne, ter se poteguje za Banffyja. Glede tega pa je gotovo, da se ne bi mogel dolgo na krmilu vzdržati, ker s samo liberalno stranko ni več mogoče vladati, druge stranke pa o Banffyju ne vedo nič vedeti.

Vnanje države.

Petarda v Rimu.

Kakor smo že včeraj javili, eksplodirala je pred palačo avstrijskega poslanstva v Rimu včeraj popoldne petarda, ne da bi bila naredila kako škodo. Pa to ni bila jedina petarda, ki je včeraj v večnem mestu počila. Nepoznani rodoljubi so bili namreč malo pred rečeno eksplozijo vrgli tudi pred poslopjem avstrijskega konzulata petardo. Kakor se vidi, je bila to demonstracija proti Avstriji.

V rumunskem senatu

je predvčerajšnjim pri razpravi o adresi senator Urechia odločno ugovarjal vladnemu zatrditvam, da je razmerje mej Rumunsko in vsemi drugimi državami jako dobro in kažoč na vprašanje ogerskih Rumunov obširno govoril o razmerah na Ogerskem, zlasti o boju Madjarov zoper Rumune. Tudi senator Gradisteanu je govoril o razmerah ogerskih Rumunov. Vlada je izjavila, da za Rumune na Ogerskem ne more ničesar storiti. Ta debata je vso Rumunsko močno razburila proti Ogerski.

„Gospoda tovariša, obžalujem, da sem bil zastopnik take propalnice in Vaju prosim, da ...“

„Gospod tovariš, nobene besede več! — Mi ostanemo stari,“ — zavrnil ga je Mrak, Koder pa je še pristavil: „Molčimo o vsem dogodku radi časti rodbine Weigsteinov!“ —

Sedli so v kočije ter se odpeljali nazaj v Ljubljano.

Prva pot častnikov je bila k bolnemu profesorju. Ko pa sta prestopila prag, začula sta že glasno jokanje Vidino in stare postrežnice, mej katero se je vmešavalo ostro in rezko tolaženje zdravnikovo: „Tiho, gospica Vida! — Solze ne pomorejo nič! — Tiho, pravim!“ —

Odprla sta duri in vstopila. Tu pa se jima je pokazal prizor, ki jima je za hip zledenil vso kri v žilah.

Na postelji je ležal vznak subljati profesor Weigstein pol odprtih ust, bled in vpadenih lic, — dih ni več. Tik njega pa je klečala Vida in tiščoča svoj obrazek v mrzle profesorjeve roke krčevito jokala. V znožji je ibtela pa stara služnica.

„Ivan, Ivan!“ — kriknila je Vida videvša častnika, planila po konci ter se plakaje vrgla Kodru na prsi.

Angleška in Italija.

Semzačno vest Pariškega časopisa „Le Journal“ o pogodbi mej Angleško in Italijo glede Sudana, Tripolisa in Maroka demantuje oficijelna „Agenzia Stefani“, sklicujoč se na to, da je že bivši minister baron Blanc v italijanskem parlamentu izjavil, da se niso vršila nikakva pogajanja mej Angleško in Italijo glede Afrike.

Kitajsko-japonska vojska.

Londonski „Times“ javlja, da je poslanik Združenih držav Denby kitajski vladi sporočil, da je japonska vlada vzprejela ponudbo Združenih držav, posredovati mej Kitajsko in Japonsko, da se sklene mir. — „Reuterjev Office“ zopet javlja, da se Kitajsko in Japonsko že pogajata zaradi miru in sicer neposredno.

Dopisi.

Z Dravskega polja, 21. decembra. [Izv. dop.] (Zoper slovenske učitelje.) V najnovejši dobi se prikazuje na žalost vsem rodoljubnim duhovnikom in posvetnjakom na vsebini „Slovenskega Gospodarja“ ona belezen, ki je okužila kranjske razmere. Skoraj vsaka novejših števil omenjena lista, ki si je pridobil v prejšnjih časih, osobito ko ga je vodil dični naš posl. g. dr. Gregorec, velike zasluge v narodni borbi, — prinaša strupene članke zoper šole in učitelje. Ako Celovski „Mir“ v sveti jezi opisuje in osvetluje sramotne razmere koroškega šolstva in učiteljev renegatov, korumpiranih po njihovem proroku dr. G., tedaj mu gotovo vsak pravi rodoljub, tudi učitelj, iz globine svojega srca pritruje. Ako pa „Slov. Gospodar“ vzprejema dopise, ki so naperjeni zoper učitelstvo sp. Štajerja, katero si je popolnoma v svesti svoje narodne dolžnosti in jo tudi izvršuje, tedaj si ne moremo kaj, da ne bi zmatrali te žalostne prikazni prvim pojavom Mahničevanja. „Slovenski Gospodar“ naj bi se radoval, da ljudske šole na spodnjem Štajerskem tako krasno uspevajo, da slovenski učitelji tako vestno in trudoljubivo delujejo v izobrazbo milega nam naroda, tako, da je moral celo nemški deželni šolski svet štajerski nedavno priznati, koliko nadkriljujejo slovenske šole štajerske one, ki so po nemškem delu dežele. In koliko dela bi imel „Slov. Gospodar“ s tem, ko bi se bavil samo z nemškutarskimi učitelji, ki po nekaterih trgih in mestih spodnjega Štajerja delujejo po svojih, veri in narodu jednako pogubnih intencijah. Tem ljudem naj gleda „Slovenski Gospodar“ na prste in naj ne dela zdražbe mej slovenskim učitelstvom in duhovstvom, ki skupno dela za vero in narod.

Hrvatska pisma.

Zagreb, 20. decembra.

Dne 17. t. m. se je v saboru začela proračunska razprava. Ker se je g. Jakčin glede vprašanja, o katerem sem že poročal, izjavil, da je za dovoljen z banovo izjavo, da ga ban ni hotel žaliti — se opozicija udeležuje proračunske razprave. Doslej so izmeji opozicije govorili gospodje dr. Mile Starčević, Jakčin, dr. Ružić, dr. Amruš, Kumičić in Grdinč — vem pa, da bo še govoril dr. Frank. Pritožbe opozicije so naperjene proti sistemu, proti načinu, na kateri se izvaja in proti upravi. Z upravo

sta se bavila posebno gg. Starčević in Jakčin, zadnji pa je vrh tega obširno pojasnjeval šolske razmere. Dr. Ružić je zagovarjal naše pravo na neodvisnost od Ogerske — katero samostalnost smo nekdanj imeli. Dr. Amruš se je živahno potegoval za uvedenje svobodoumih institucij, za tiskovno svobodo, za svobodo združevanja, shajanja in tako dalje. Da se je v vseh teh govorih posebno branila pravica našega jezika proti nezakonitemu usiljevanju madjarščine, to se umeje. Ako načeloma tudi nisem proti zvezi z Ogersko na temelju paritete, vendar se mi zdi, da je šel dr. Amruš predaleč, ko je rekel, da vidi bodočnost Hrvatske samo v zvezi s Hungarijo. Ta izjava paralizuje celo njegovo ostro kritiko današnjega sistema. Lepo je gosp. Kumičić govoril za jedinstvo hrvatskih dežel ter se patrijotično dotaknil isterskega vprašanja. Od vladne stranke so govorili razni govorniki, mej temi gospodje Jagić, dr. Pliverić in oddelni predstojnik dr. Kršnjavi, ki je proti Jakčinu branil svojo šolsko upravo. Dr. Pliverić se je pokazal kot prijatelj narodnega programa, ali on misli, da smo preslabi, da ga izvedemo in da nam ga je polagoma izvesti ter v zvezi z Ogersko. Nocoj govori dr. Frank, jutri pa seveda ban. Z neko napatostjo se pričakuje govor gospoda Gjurmovića — srbskega poslanca in sourednika stare „Presse“. Ko je namreč gosp. Kumičić v svojem govoru vprašal srbske poslance, so-li oni za zjedinenje Bosne, je Gjurmović odgovoril, da so; a ko je Kumičić nadalje vprašal, bi-li to bila Hrvatska, je Gjurmović odgovoril, da ne; — kaj torej? Gjurmović je rekel, da odgovori Kumičića jutri. Zaradi tega so se srbski poslanci vladne stranke danes popoldne posvetovali.

Naš mestni zastop je v zadnji svoji seji vzprejel izredni proračun v znesku 2 800 000 gld. za izredne investicije, kakor za kanalizacijo, vodovod, nabavo zemljišč za reguliranje mesta, uredbe ulic, nasadov, trgovišč i. t. d. Ta izredna potreba bi se imela pokriti s prodajo mestne regalne obveznice, vredne 2.100.000 gld., s posojilom 656 825 gld. in z gotovino 43 115 gld., katera je na razpolaganje. Obresti in amortizacijska kvota tega dolga bi se plačevali iz dohodkov samih investicij in iz dohodkov dveh novih naklad: z užitnino na moko in z najemninsko doklado, krajcar od vsakega goldinarja več kakor 100 gld. znašajoče najemnine. Opozicija je izjavila, da neče meritorno razpravljati o tem predlogu, da ga pa odklanja, ker je perijoda tega zastopstva že pri kraju, a novi zakon o uredbi mestnih občin bo prouzročil, da se bo zastop povsem predrugačil, naj se torej novemu zastopstvu prepusti, da o tem izrednem proračunu razpravlja in sklepa. Ker je razmerje mej večino našega občinskega zastopstva in vlado znano, bilo je domnevati, da se je župan glede cele stvari porazumel z vlado. Ali se je ali ne, ni znano; ali ako mu je vlada obljubila, da sklep odobri, je sedaj dvomljivo, da bi to mogla storiti, vsaj kar se tiče užitnine na moko, ne zato, ker so je proti temu oglasil Osek, ampak ker se je oglasila Budimpešta, ker bi vnanji mlini morali plačevati od moke po 50 kr. več kakor do-

Dalje v prilogi.

Zatajevala sem se, hlinila bojazen in sovraštvo do moških, da sem bila tem varnejša s svojo skrivnostjo. Molčati sem pa tudi morala, ker mi je on tako velel.

Vida, vedi, da sem njegova, njegova vsa — z dušo in telesom —, da sem mu žrtvovala vse, vse, — nazaj ne morem, ne smem ...

Odpušti, Vida, če moreš, da sem taka, da nisem vredna, da ti pogledam v nedolžne oči! —

Bodi srečna s svojim ženinom in skrbi za očeta mojega! — Prosi ga v mojem imenu odpuščanja, — na kolenih ga prosim, naj me ne zasleduje! —

Slučajno sem zvedela za ves sinočni nastop v kazini, — Scherz je bil vinjen, — vem, da bi ga gospod Mrak ustrelil na smrt, — saj slovi mej častniki za najboljšega strelca, — zato sem pregovorila Scherza, da pobegne z mano ...

Vzela sem saboj nekaj dragotin pokojne mamice, in sedaj že beživa pred Mrakovo kroglo in — očetovim prokletstvom ...

Li v srečo, — li v bedo?? —

Še sem vsa njegova, — drugače ne morem ravnati, — odpušti! —

Zdravstvuj, blaga sestranka, in bodi srečna!

(Dalje prih.)

Irma.

mači. Trgovinska zbornica v Budimpešti se je obrnila na trgovinskega ministra, ta pa na našo vlado. Ta bi morala sicer odgovoriti: to ni vaša stvar — ali vemo, da tako ne odgovori.

Dne 13. in 14. t. m. je bila poročna obravnava proti „Obzorovemu“ uredniku g. Pasariću. Ta je bil oproščen. Tožil ga je pravoslavni katehet na gimnaziji v Senju, Duć, o katerem je „O zor“ poročal, da je v šoli namesto cerkvenih pesmi učil dijake srbske pesmi, da je govoril proti papežu, češ, da so papeži sežigali srbske mučenike, da je dijake hujskal na sovraštvo proti Hrvatom, da se je smejal, ko so srbski diaki teptali hrvatske grbe in pripovedoval, kako se bodo vsi Srbi zjedini in pobili Hrvate ter ustanovili veliko Srbijo. Zatoženi urednik se je dobro branil, dr. Derendin ga je sijajno zagovarjal in dokazala sta resničnost vseh očitanih. Proti g. Pasariću se je imela danes vršiti razprava radi žaljenja časti. Tožil je dr. Frank, a ker se ni zbralo dovolj porotnikov, se je morala obravnava odložiti na nedoločen čas. Tako je bolje.

Češki umetnik g. Šmaha je končal svoje gostovanje. Njegova force je „Kralj Lear“, katerega je dvakrat predstavljal. Obakrat je bilo gledališče polno in občinstvo mu je živahno ploskalo, kot velikemu umetniku in kot bratu Čehu. Dobil je mnogo srebrnih lovor-vencev; od kolegov, od uprave, od intendancije, od mladine, od meščanstva, od dam; on pa je daroval prekrasen šopek gospoj Strozzi, ki je igrala ulogo Kordelije in katero je vsakokrat, kadar je bil poklican, pripeljal soboj in jo predstavljal občinstvu kot tisto, kateri gredo ovacije.

Hrvatska vlada je sklenila subvencionirati list, ki bi izhajal v Dalmaciji v namen, da zagovarja ustanovitve nagodbene stranke, katera bi zahtevala spojenja Dalmacije s Hrvatsko jedino na temelju nagodbe.

Domače stvari.

— (Nepoboljšljiv!) Že zopet moral je agitator „Slovenčeve“ stranke, g. Alojzij Rudolf, ki je na splošno čudenje še vedno kaplan Trnovski na Notranjem, precej drago plačevati neukrotljivost svojega jezika. — Kakor je našim čitateljem morda še v spominu, bil je ta gospod v zadnjih dveh letih dvakrat sodno kaznovan zaradi razžaljenja Trnovskega župana in sicer prvič na 10 gld. oziroma 48 ur zapora, drugič pa na 100 gld. globe. oziroma 20 dni zapora. V sredo 19. t. m. pa je v tretjič sedel na zatožni klopi c. kr. okrajnega sodišča v Bistrici, ker je istega g. župana psoval pri pobiranju bire, „da ni pošten in da ne ravna pošteno.“ Vseled krščanske prizanesljivosti g. župana dosegla se je to pot poravnava takisto, da je obtoženi kaplan prosil užaljenca odpuščanja ter se zavezal, da bo v treh listih javno preklical razžaljlive besede (dotična izjava je danes objavljena tudi v našem listu) ter plačal v ubožni zaklad Trnovski 50 gld., za družbo sv. Cirila in Metoda 50 gld. in da bo končno trpel vse stroške. Sicer pa za svoje, ljudstvo skrajno demoralizujoče početje ni odgovoren ta gospod sam, kajti on je kolikor toliko sad novodobne semeniške vzgoje in v zadnji vrsti pada moralna odgovornost za vse take mučne prizore na tisto višjo gospodo, ki daje vedoma in hotoma potuho takim škandalom ter plačuje sodne kazni in stroške iz — katoliškega sklada ali pa iz kakaga drugega, še manj za to namenjenega fonda. — Saj je najdražičnejša ilustracija za uspeh neprestanega hujskanja in ščuvanja od strani „katoliške“ stranke faktum, da teče ravno sedaj samo v Postojinskem okraju cela vrsta kazenskih pravnih zoper razne njene pristaše, in tudi na Dolenjskem se zopet nekaj plete, v Litiji pa je bil nedavno obsojen zaradi slične zadeve neki mlad kaplan. — Le tako naprej, potem bomo skoro mi, „brezbožni radikali“ morali sklicati katoliški shod!

— (Cesaričinja vdova nadvojvodinja Stefaniya) se je peljala z nočnim brzovlakom skozi Ljubljano. Po praznikih se vrne zopet z Dunaja v Opatijo.

— (Osobne vesti.) Poštinski oficijali so bili imenovani: Gregor Bartol, Josip Gallovich, Josip Tuliach, Alfons Schlechter in Vincenc Kolenc v Trstu in Peter Spazzapan v Gorici.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Ker je na prošnjo intendance našega slovenskega gledališča g. dr. pl. Miletič intendant Zagrebskega gledališča preprijazno gospici Šramovi

podaljšal dopust, nastopi vrla hrvatska umetnica še jutri nedeljo v drugič v veseligr „Pariški potepuh“, ki se predstavlja prvičrat danes večer. S tem se je ob enem tudi ustreglo željam nekaterih vnanjih slovenskih rodoljubov, ki so želeli videti hrvatsko umetnico. Slovenko občinstvo, ki je tako navdušeno vzprejelo večerj milega nam gosta, bode gotovo tudi ta dva večera napolniti o gledališče in pokazalo, da ve ciniti prizadevanja intendance slovenskega gledališča. Pribodana predstava bude sv. Štefana dan in sicer opera „Čarostelec“, potem pa pride takoj na vrsto opera „Marta“.

— (Slovensko gledališče.) V gostjih, s katerimi si letos slovanski odri v Avstriji dokazujejo svoje simpatije in svojo idealno vzajemnost, prišla je za Prago in Zagrebom tudi Ljubljana na vrsto: Zagreb nam je poslal ljubljanko svojega občinstva, dražestno gospico Ljerko pl. Šramovo, ki je nastopila sinoči kot Nataša v Al. Palmovem igrokazu „Naš prijatelj Njeklužev“. Dolgotrajna ovacija, s katero jo je sprejelo občinstvo pri nastopu, venec ki ga je poklonilo „Dramatično društvo“, in krasni šopek Ljubljanskih Hrvatov so veljali hčeri bratskega naroda in članu bratskega zavoda; navdušeno priznanje pa, ki ji je potem cel večer donelo, prislužila si je sama s svojo znamenito igro. Nataša je igrokazu prava junakinja; ona zbojuje — res malo čudni — dramatični konflikt mej ljubeznijo in gnevom. Vloga na sebi je motna, nejasna in za naše razmere tuja; stvar igralkina je, da ji vdahne življenja. Gospica pl. Šramova jo je prispodobila svoji čvrsti osebnosti in jo vtelesila brez nervoznih pritisklin „fin de siècle“ kot zdravo neizkušeno in nabožno dekle, ki svoje prepleteno srce zavrže npravno puhlemu in gnilemu Njekluževu, ki je pripravljena za vsako žrtev, dokler ga ima za nesrečnika, a od žalosti mrè, ko spozna vso njegovo podlost. V glasu, igri, maski in kostumu se nam je pred očmi jasno razvila Nataša od razburjeno veselega otroka, ki se še ne zaveda svoje ljubezni in je po deško razposajen s svojim tovarišem Mišo, do potrte in prepale device, ki se onemogla in nezavedna zgrudi, ko pripeljejo ječarji mimo nje obsojenega nevrednega ljubljenca. Zanimivi so bili naivni prizori n. pr. z Mišo, potem ko ji ljubosumje do koketne Stavicke obudi zavest srčnega nagnenja do Njekluževa, in pred vsem čudni prizor v četrtem dejanji, kjer se v nedolžnem dekletu vzbudi fizično čustvo in bi po okoliših od tete generalke rada zvedela, kaj je ljubezen. Svoj vrhunec pa je dosegla igra gospice pl. Šramove v tragičnih trenutkih, posebno v velikem prizoru z Njekluževim, v četrtem dejanji, ko dobi njegovo pismo, in v zadnjem dejanji. Dasi je vsa igra polna temperamenta, vrši se vendar največ na njenem izrazovitem obrazu, sosebo živahne oči označijo bliskoma vsak prehod iz enega čustva v drugo. Najdivnejši in zares pretresljiv je bil plemeniti izraz srčne bolesti. Izgovarjanje je toli razločno, da je tudi vsak hrvaščine nevedec Slovenec razume. S kratka, gospica pl. Šramova je napravila utis izredno nadarjene, misleče in daleč nad svoja leta izurjene umetnice, ki je popolnoma vredna priljubljenosti, katero nahaja doma, in navdušenja, ki ga je sinoči pri nas našla. — Tudi naši domači igralci so tekmovali, da pripomorejo večer do najlepšega uspeha. G. Anić (Njeklužev) nam je podal dobro premišljeno sliko elegantnega lopova, ki je v mnogih podrobnostih kazala skrb in trud, s katerim je studiral to težko vlogo. Po četrtem dejanji ga je občinstvo dvakrat pozvalo naoder. Umetniško dovršen je bil g. Inemann v kratki šarži izgubljenega pijanca Kalinskega. Gospica Polakova (Miša) je bila zal in degažiran postillon d' amour. Gospa Danilova (generalka) je bila dobra, a nedostajalo nam je nekoliko komične primesi; primerno lepa v nastopu in v igri je bila tudi gđ. G. Nigrinova, za kolikor se nje dobročutna nprav ne protivi značaju brezsrčne kokete Stavicke. Gladko je govoril in možato igral starega Laptjeva g. Verovšek. Posebno dobro pogojena je bila njegova maska; nekoliko bolj starorusk kostum bi bil pomagal umeti značaj Natašin. Zares klasičen je bil v mali vlogi špekulativnega soproga g. Danilo. Tudi gđ. M. Nigrinova, gospici Ogrinčeva in Kozjakova in gospoda Perdan in Lovšin so marljivo in spretno pripomogli k umetniškemu vspehu celega večera. Uprizoritev je bila spretna; krasna je bila nova garnitura, katero je gledališču omislil deželni odbor.

— (Narodne čitalnice Ljubljanske) občni zbor bo v sredo dne 26. decembra 1894. leta ob 11. uri dopoldne v društvenih prostorih.

— (Domača umetnost.) „Slep je, kdor se s petjem vkrvarja — Kranjec moj mu ose kaže“ tako so časih naši pesniki vzdihovali tudi tisti, katerim se ni godila krivica, če jim je Kranjec na ta robati način povedal svoje mnenje. Dandanes velja Prešernov stih samo še za tiste nesrečnike, ki so se posvetili obrazilnim umetnostim. Ni ga slovenskega slikarja in kiparja, da bi ne smel iztirati gorenjih stihov. Tako imovitih zasebnikov, da bi mogli in hoteli izdatno podpirati umetnost, je v nas bore malo, v naših cerkvah pa vidimo največ tovarniške izdelke in to še judovskih tovarn. Le redke so tiste cerkve, kjer vidimo umotvore in to umotvore domačih slikarjev. Trnovska cerkev v Ljubljani dobi v kratkem tak okras: spomenik rajnega za cerkev in za Trnovo in Krakovo prezasluznega župnika Karuna. Sedanji župnik proč. gospod Vrhovnik si je štel v dolžnost, da postavi svojemu predniku, graditelju Trnovske cerkve dostojen spomenik in vrli farani so drage volje zložili dotično svoto. Spomenik je izdelal jako nadarjeni akad. kipar gosp. Jos. Puchreiter v Ljubljani. Mladi umetnik, koroški Slovenec, je že z nekaterimi umotvori obrnil na-se pozornost vseh za umetnost zanimajočih se krogov. Ustvaril je jako lep kip Valvazorja, kateri je kranjska hranilnica kupila za veliko dvorano v realčnem poslopiju, izdelal je tudi kip pokojnega Bleiweisa v naravni velikosti in kip našega Prešerna. Korunov spomenik — doprni kip v čeznaravni velikosti — je mojsterski izdelan in na čast mlademu umetniku. Sedaj je gosp. Puchreiter izdelal in v Giontinijevi izložbi na Glavnem trgu razstavil doprni kip nepozabnega škofa Slomška. Ta kip, ki je v tehniškem oziru dovršen, je narejen po najboljši fotografiji, kar jih imamo o Slomšku. Kdor primerja kip s fotografijo, spozna na prvi pogled najpopolnejšo podobnost. Ako se oglasi dovolj naročnikov, dobili se bodo o tem kipu posnetki. Štejemo si v dolžnost, opozarjati občinstvo na mladega našega umetnika, ki je zlasti izboren portretist, ker menda vendar nismo še tako delež, da bi morali vsi talentirani ljudje iskati kruha — sunaj domovine!

— (Iz centralne komisije za umetnostne in historične spomenike.) V poslednji seji je naznanilo ministerstvo za pouk in bogočastje, da je dovolilo društvu za starine na Kranjskem državno subvencijo za izkopavanja. Dopisnik gosp. Alfons Müllner iz Ljubljane je poročal, da v Rudofinu ni dovolj prostora, da bi se spravil cel leseni strop iz romarske cerkve sv. Rozalije v Krškem, pač pa je prostora dovolj za boljše ohranjenost dele tega stropa.

— (Vpis novih firm.) Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani je vpisalo v zadržni register firmo „Posojilnica na Slapu pri Vipavi, zadruga z neomejeno zavezo“. V register za posamične firme pa se je vpisala firma Janez Zorman, trgovina s špecerijakim blagom in moko v Spodnji Šiški.

— (Narodna čitalnica v Ribnici) izvolila je za l. 1895. nastopni odbor: G. Fr. Višničkar, predsednik; g. dr. Schiffrer, podpredsednik; g. Fran Lokar, tajnik; g. Fr. Picsek, blagajnik; g. Ivan Tomšič, knjižničar; gg. Nace Gruntar in Ivan Rus, odbornika.

— (Potovalna predavanja.) Po odredbi deželne vlade je predaval tekom tega meseca okrajni živinozdravnik gosp. Hugon Turk v raznih krajih litijskega okraja. Taka predavanja so bila dne 8. pri Sv. Križu, dne 8. v Šmartinu pri Litiji, dne 9. v Zagorji in dne 17. v Št. Vidu pri Zatičini in sicer o raznih živinskih boleznih in kako postopati pri njih. Predavanj se je udeležilo precejšnje število poslušalcev in se je izrekla želja, da bi se taka predavanja ponavljala.

— (Za utrakvistično gimnazijo v Celji.) Občinski zastop v Rečici je v svoji seji dne 20. t. m. soglasno sklenil, poslati na državni zbor peticijo, naj se slovensko-nemška gimnazija ustanovi v zmislu vladnega predloga v Celju.

— (Slovensko pevsko društvo v Ptui) ima, kakor se je že poročalo, dne 26. t. m. popoldne ob 2. uri svoj letni občni zbor. Ob 1/8. uri zvečer predstavlja se bode gledališna igra „Telegram“. Tudi godba tukajšnjega občnega vojnega društva pod spretnim vodstvom svojega kapelnika g. Lenharta skrbela bode za zabavo udeležnikov.

Obeta se torej prav zabavni večer. Na to opozarjamo vse pevce društvenike in prijatelje narodne zabave. Ptujaka inteligenca naj s svojim prihodom dokaže svoje narodno mišljenje.

— (Narodna čitalnica v Ptuiju) priredi na Štefanovo dne 26. decembra t. l. gledališko predstavo. Igrala se bo veseloigra „Telegram“. Po igri prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (V proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja) je hotel, kakor znano, v to svrhu sestavljati odbor v Gradcu postaviti spomenik, za katerega so se že pričeli zbirati prispevki. V četrtek pa je sklical deželni glavar grof Attems shod, katerega se je udeležilo nad 100 oseb, ki so bile podpisale poziv za nabiranje doneskov za spomenik. Glavar je naznanil, da je vladar sam izrekel željo, naj se petdesetletnica njegovega vladanja praznuje v prvi vrsti z humanitarnimi dejanji, ne pa z ovacijami njegovi osebi. Po daljši razpravi se je sklenilo, da se ustrezajoč tej najvišji želji, opusti misel, postaviti spomenik in da se nabrani doneski uporabijo za kako humanitaro napravo. Vprašajo naj se vsi darovalci, so li zadovoljni s tako spremembo.

— (Pevsko društvo v Goranjem gradu) priredi na Silvestrov večer 1894. l. v prostorih narodne čitalnice g. Josipa Mikuža veselico z jako lepimi dobro ubranimi vzporedom. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— (Bralno društvo za Laški trg in okolico) priredi sv. Štefana dan gledališko predstavo. Igrala se bo Ogrinčeva veseloigra „V Ljubljano jo dajmo“. Začetek ob 6. uri zvečer.

— (Lepega jelena ustrelil) je nedavno v občini Jasčev vrh-Orlica pri Rbani na spodajem Stajerskem posestnik Fr. Vomer. Jelen je tehtal blizu treh centov. Brčkone je zašel tja iz Solčevskih planin.

— (Občinske volitve v Velikovecu) so bile letos jako viharne, ker so se nemški liberalci in nacionalsci trgali za mestno gospodstvo. Voljenih je bilo od vsake stranke nekaj, tako da je zdaj v občinskem zastopu 7 liberalcev in 5 nacionalscev. Slovenci iz mesta so volili večinoma z liberalci, kmete iz okolice pa so pridobili zase nacionalsci. Najbolje pa bi pač bilo, če bi se Slovenci ne družili niti z jedno niti z drugo teh dveh strank, ker sta jim obe sovražni.

— (Sneg na Koroškem.) Okolu Rabla na Koroškem je padlo toliko snega, da je vožnja čez Predel nemogoča in so se morale ustaviti poštne vožnje.

— (Velikansko postrv) je vjel te dni neki kmet iz Anbove pri Kanalu v Soči. Riba je bila meter dolga in je tehtala nad 11 kilogramov. Od pamtveka ni bila vjeta v Soči tako velika riba. Kakor trdijo nekateri, je riba kakih 80 let (?) stara!

— (Občinske volitve v Pazinu) so končane. Uspeh je nad vse pričakovanje sijajen. Vse priprave bivšega glavarja Schwarza, vse žrtve lahoške stranke niso pomagale. Hrvatska stranka je zmagala z veliko večino v tretjem in drugem razredu, dasi niso Labi štedili ni z demarjem niti z vinom in na svoje nesrečne dolžnike pritiskali na nezasišani način. A hrvatska stranka je zmagala tudi v prvem volilnem razredu, kjer volijo samo imoviti materijalno neodvisni volilci in to je posebnega pomena, zakaj s tem je doganeno, da je Pazin čisto hrvatska občina, v kateri delajo samo nekateri posamični Labi zdrabci. Zahvala za sijajno zmago pa ne gre samo zavednim hrvatskim volilcem, ampak tudi neumornim delavnim prvoborilcem, duhovnega in posvetnega stanu, kateri so se laškim nakanam krepko zoperstavljali in preprečili, da Laboni niso hrvatskih mož preslepili, kakor je bil njih namen. Labi so trdno upali, da si pribore večino, zlasti po laški zmagi, izvojevali s pomočjo g. Schwarza, ta poraz pa jim je zadal smrtni udarec. Skoro ni verjeti, da se bo še kaj slišalo o laški stranki v hrvatskem Pazinu.

— (Novega denarja) se bo de novo nakovalo tekom bodočega leta v naši državi za 100 milijonov kron v srebru na račun zasebnikov, za 15 milijonov na račun države, za 14½ milijonov kron niklastega drobiža in za 1 milijon brenastega drobiža.

— (Razstava umetnih del v Zagrebu.) Umetnostno in umetnostno-obrtno društvo v Zagrebu priredi razstavo del domačih kiparjev in slikarjev, ki se odpre v soboto dne 22. t. m. v palači jugoslovanske akademije. Razstavilo bo svoje umotvore 18 hrvatskih kiparjev in slikarjev, med njimi znani umetniki Rendić, Bukovac in

Mašić itd. Razstava bo odprta vsak dan od 10. ure zjutraj do 4. ure popoldne.

— (Zajčev jubilej v Sarajevu.) Tudi hrvatsko pevsko društvo „Trebević“ v Sarajevu bo pravnovalo petindvajsetletnico umetniškega delovanja hrvatskega skladatelja Ivana pl. Zajca. V slavnostnem koncertu se bodo pele samo Zajčeve skladbe. Prvikrat bo sodeloval orkester glasbenega društva.

— (Razpisana služba.) Mesto okrajnega zdravnika okraja Prosek-Sv. Križ s sedežem v Proseku. Letna plača 1200 gld. in 150 gld. pavšala za vožnje. Prošnje do dne 5. januarja mestnemu magistratu v Trstu.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila!

Uredništvu našega lista sta poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Josip Smole v Dolenjem Logatcu 36 kron 40 vin. nabrane pri veselici, katero so priredili dne 20. t. m. na čast iz Logatca odhajajočemu c. kr. okrajnemu zdravniku g. dr. Stergerju njegovi prijatelji. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gosp. Fran Ukmar v Planini 5 kron, nabrane v veseli družbi pri gospe Ivani Modic v Ivanjem selu. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Garnizijski bolnici v Ljubljani so razna društva in zasebniki v duševno okrepljeno bolnih vojakov darovali raznovrstnih knjig v več zvezkih: Društvo sv. Cirila in Metoda 38 komadov; uprava Narodne tiskarne 40 komadov; katoliška bukvarna v Ljubljani 24 komadov; Knjižara gosp. Krajca v Novem mestu 26 komadov; Sbor duhovne mladeži u Zagrebu 13 komadov; Sbor duhovne mladeži u Djakovu 4 komade; Matica Slovenska 26 komadov in gosp. Gregor Trdina, oskrbnik pri gospe Ivanki pl. Čuber 29 komadov; gosp. župnik Vrhovnik 8 komadov; Pedagoški sbor u Zagrebu 40 komadov. Vsem plemenitim darovateljem bodi lepa hvala!

Razne vesti.

* (Zola rodod Dalmatince.) Neki Milanški list pripoveduje, da je slaven francoski pisatelj Zola, ko je bival zdaj v Italiji, naprosil nekega beneškega učenjaka, naj v kraljevskih arhivih zasleduje natančno izvir njegove rodbine. Učenjak je res doglal, da je rodbina Zola dalmatinska iz Zadra. Stari oče pisateljev Karol Zola in eden njegov brat sta vstopila v službo beneške republike kot kapitana. Našel se je še mrtvaški list starega očeta Zolinega. Pisatelja Zole oče, sin Karol Zola se je l. 1819 ali 1820 izselil iz Italije, na Francosko, kjer se je l. 1840 rodil Emil Zola. Kdo ve, bi se li morda ne doglalo celo to, da je Zola slovankega, oziroma hrvatskega pokolenja? Saj je znano, kako so se pačila nekdanji slovanški prebivalci imena.

* (Prijetna najdba.) Romantično pripoved je prijavila Beneška „Gazzetta di Venezia“. Sv. oče je baje našel med starimi listi papeža Pija VI. pismo v katerem je rečeno, da je pustil omejeni papež, ko so ga odvedli pod prvo francosko republiko siloma iz Rima, v nekem vinogradu zakopati veliko vsoto denarja. Papež Lev je kupil ta vinograd od aedanjega posestnika Barbelinija in se je baje zakopani denar res našel. Barbelini je dobil del najdene vsote. Tako „Gazzetta di Venezia“ kateri prepuščamo odgovornost.

* (Samomorilčeva oporoka.) Grof Viktor Bavarovski, ki se je nedavno sam umrtil, je ostavil vse svoje, več milijonov znašajoče premoženje gališki dežel. za dobrodelne in javne namene. Tako določuje oporoka, katero je našla sodna komisija v njegovi graščini Miszkowice.

* (Potres.) V Oravici v južni Ogeraki je bil v sredo okoli 1½. ure zvečer več minut trajajoč precej hud potres. Mnogo hiš se je razpokalo, več dimnikov in streh se je zrušilo. Prebivalci so preplašeni bežali na prosto. Po polnoči se je potres ponovil.

* (Čudna tatrica) je stala te dni pred Pariškim sodiščem. Obtožena, gospa Bde, ni hrepenela po modnem blagu ali po lišpu, bila je strastna kadička in je krada — pipe. Ko so jo zasačili in preiskovali nje stanovanje, se je našlo, da je mabrala 2600, reci dvetisoč šest sto pip! Nakadila jih je samo 36 iz te zbirke. Sodišče jo je obsodilo na 8 mesecev zapora.

Književnost.

— Slovanska knjižnica. Sopič 32. pri naša dve mični pripovedki „Ne bodimo lipov les“, češki spisal Fr. Pravda, preložil Simon Pomolov in „Blazni goslar“, spisal Josip Kajetan Tyl, posloval A. Petrič.

— „Prosveta“, list za zabavo, znanost i umjetnost. Izšla je božična številka tega lista, saj je eno zadnja številka letošnjega tečaja, okrašena z mnogo krasnimi ilustracijami. Prosveta se je v dveh letih kar izhaja, udomačila na vsem slovanskem jugu in si pridobila obilo prijateljev. Naj bi jej ostali zvesti, saj je list zlasti kar se dostaje ilustracij, jeden najlepših slovanskih listov. List izhaja po dvakrat na mesec na štirih polah velikega formata in velja na leto samo 7 gld.

Brzjavke.

Trst 22. decembra. Občinski zastop v Novem gradu je poslal pravosodnemu ministerstvu protest zaradi sestave imenika porotnikov, takisto tudi obč. zastop v Vižinjanu.

Budimpešta 22. decembra. Včeraj se je sešel ministerski svet na dolgo posvetovanje. Po seji so prišli ministri v liberalni klub in se prsvetovali z voditelji stranke ter povedali, da utegne cesar naročiti sestavo novega ministerstva najbrž kakemu politiku, ki ne pripada liberalni stranki.

Sofija 22. decembra. Stojlov je sestavil novo ministerstvo, v katerem ni Radoslavova, vsled česar nima vlada več večine v sobranju.

Pariz 22. decembra. Včeraj se je vršila kazenska obravnava proti pruskemu častniku Schneebecku, toženemu vohunstva. Schneebeck je 31. let star. Zagovornik je zahteval, naj se obravnava preloži, ker pa je sodišče to odklonilo, je zatoženec zapustil dvorano. Sodišče ga je in contumaciam obsodilo na pet let v ječo in na globo 5000 frankov.

Pariz 22. decembra. Danes se nadaljuje obravnava proti stotniku Dreyfussu. Razsodba se razglasi najbrž še nocoj.

Berolin 22. decembra. Vlada je name-ravala po koncu zasedanja državnega zbora sodno preganjati socialistične poslance zaradi žaljenja Velečanstva, pa je to namero opustila, ker je državni zbor sklenil razširiti disciplinarno oblast predsednikovo.

Poslano.

Velečastiti gospod urednik!

Vaš cenjeni g. kritik je v laskavi oceni mojega zbora „Ljubica“ omenil, da se mu zdi prvotni stavek „V sobici“ itd. glede na deklamacijo boljši, nego popravljeni. Dovolite, prosim, da pojasnim tukaj v kratkem ravno nasprotno mnenje. Prvotna deklamacija je bila nekoliko proti jezičnemu povdanku, ker sta prišla kratka zadnja zloga v besedah „sobici“ in „jagode“ na težko ritmično dobo. K temu je še v popravljenem stavku v besedah „ženice“ in „pobirajo“ boljša glasbena karakteristika. V naslednjem se jasno vidi razložek obeh stavkov: 1. V so - bi ci ženice | sive | ja - go | de prebi ra jo. 2. V sobici že ni - ce - sive | jagode pre bi - ra - jo.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. Foerster.

V Ljubljani 22. decembra 1894.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja po-praševanja po „Moll-ovem francoskem zganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalognah po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (16-14)

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 36. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 622.

V nedeljo, dne 23. decembra 1894.

Zadnji nastop gospice **Ljerke pl. Šramove**, člana nar. zem. kazališta v Zagrebu.

Drugikrat:

Pariški potepuh.

Veseloigra v treh dejanjih. Francoski spisal Bayard in Vanderbuch, predelal Teodor Dunkel. Posloval J. Geceji. Režiser g. Rudolf Inemann.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pošpolka št. 27.

Vstopnino glej na gledališkem listu.

Prihodnja predstava bo v sredo (sv. Štefana dan), dne 26. decembra t. l.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Proti mehurnim boleznim
(mehurnemu in obistnemu kataru, prođu, pesku, protinu itd.)
se mnogo priporoča od zdravnikov
Radenska kiselica.
Mnogo uspehov je bilo doseženo s to kiselico.
Obširen spis brezplačno pri vseh prodajalnih mestih
ali pa direktno od zdravilišča v kopališču Raden,
Stajersko.
Zalogi v Ljubljani pri **Ivanu Liningerju** in **Mi-**
haelu Kastnerju. (1268-2)

Zahvala.

Dne 16. t. m. v gostilni pri „Črnem orlu“ na Vrhniki
zbrani gostje-lovci grajske bistrice zložili so za revne
učece vrhniške šole 30 gld., ter ta denar oddali šolskemu
vodstvu z naročilom, da naj se za omenjeno vsoto nakupi
najrevnejšim otrokom potrebno obutalo. Podpisano šolsko
vodstvo šteje si v prijetno dolžnost, p. n. gg. lovcom in
gospodarju lova zahvaliti se za lepi dar v imenu šolske
mladine najtoplejše.

Šola na Vrhniki,
17. decembra 1894.

V. Levstik, šolski voditelj.

Tuji:

21. decembra.

Pri **Stenu**: Klein iz Reke. — Eichenbacher, Müller
iz Mühlhofs. — Ritter pl. Kropacek, Kitzberger iz Gradca.
— Deutsch iz Velike Kanže. — Spitzer iz Zagreba. —
Bertolo iz Köflacha.
Pri **Matič**: Baron Bourguignon iz Pulja. — Hornak,
Brückner s Dunaja. — Dr. Deu, Schwab iz Postojne. —
Heutke iz Gorice.
Pri **južnem koledvoru**: Goljevšek iz Gorice. —
Fischer z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- sovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
21. dec	7. zjutraj	732.6 mm.	-26° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	733.4 mm.	-18° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	736.3 mm.	-40° C	brezv.	megla	

Srednja temperatura -16°, za 0.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 22. decembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	—	—
Avstrijska zlata rent	124	—	—
Avstrijska krona rent 4%	99	70	—
Ogerska zlata rent 4%	124	—	—
Ogerska krona rent 4%	98	15	—
Avstro-ogerske bančne delnice	1040	—	—
Kreditne delnice	398	30	—
London vista	123	95	—
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	80	—
20 mark	12	15	—
20 frankov	9	86	—
Italijanski bankovci	46	25	—
C. kr. cekini	5	85	—

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem žalostno vest da je naš
preljubljeni oče, gospod

Jakob Inglič

o. kr. šolski vodja

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti
za umirajoče, v 58. letu svoje starosti, danes zjutraj
ob polu 7. uri mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb predragega rajnega bode v ponedeljek,
dné 24. decembra t. l., ob polu 3. uri popoldne
iz hiše žalosti.
Svete maše zadušnice se bodo brale v cerkvi
sv. Barbare in pri sv. Križu.
Nepozabljivi pokojnik se priporoča v blag
spomin in pobožno molitev.
Za tiho žalovanje se prosi.

V Idriji, dné 22. decembra 1894.

Viktor, o. kr. mornarski strojni mat, **Rafaela**,
učiteljica, **Matiha**, vajenec, **Ludovik**, učenec,
otroci. (1432)

Ravnokar je zagledal beli svet in se dobiva pri
podpisnem upravnistvu (1428-1)

„Popotnikov“ koledar

za slovenske učitelje za l. 1895

s popolnim ime:ikom šolskih oblastnih, učiteljskih, ljudskih
šol in učiteljskega osebja po Južnem Stajerskem, Kranj-
skem, Primorskem in slovenskem delu Koroškega po stanji
v začetku šolskega leta 1894/5.

Cena elegantno v platno vezanemu komadu 1 gld. 30 kr.
(po pošti 1 gld. 35 kr.). — Naroča se najbolje, ako se
vpošlje znesek s pošto nakaznico.

Upravištvu „Popotnika“
v Mariboru, Reiserstrasse št. 8.

Valentin Urbančič

izprašani kovač (1425-1)

v Kurji vasi štev. 2, nasproti dolenski mitnici,
priporoča se gospodom posestnikom in posestnikom
konj in vozov za kovanje konj in vsakovrstnih
vozov po zelo nizkih cenah. Za dobro delo se jamči.

Lepo prostorno stanovanje

obstoječe iz treh sob, kabine, kuhinje, jedilne
shrambe in drvarnice, se takoj odda v najem
v Spodnji Šiški št. 86.

Natančno poizvé se v gostilnici „pri
Ančniku“ v Spodnji Šiški. (1418-2)

Aviso.

V kolodvorski restavraciji

se bode
vsak četrtek in vsako nedeljo
točilo toli priljubljeno

Monakovsko Spaten-pivo

Nastavilo se bode ob 10. uri popoldne.

Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

Fran Kaube,
restavratör. (1259-14)

„The Mutual“

životna zavarovalnica v Novem Yorku.

Čisto vzajemna. Nobenih delničarjev.

Največja varnost. Nedosežno visoki dobitkovni deleži.

Premoženje dné 31. de-

cembra 1893 nad . . . 967 milij. frank.

Zavarovalne znašajo . . . 4159 milij. frank.

Izplačilo se je zavarov-

vancem, odkar posluje

drustvo 1903 milij. frank.

Specijalno jamstvo za avstrijske zavarovance

1.021,24 krone v 4odstotni zlati renti depo-

no ani pri c. kr. ministerski plačilnici.

Natančnejše podatke in informacije daje

glavno ravnateljstvo za Avstrijo:

Wien, I., Lobkowitzplatz 1.

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!

Uporablja se pri
oslovskem kašlju, influenci, boleznih
na vratu, prsih in pri otroških boleznih

konjakov sladni izvleček.

Neobhodno potreben za rekonvalescente.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.

Tvernica (1302-11)

konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

Varšavska znamka

Odličn zvedeno

vseh dežel so na zdravilstven-
nih razstavah v Londonu,
Parizu in Genevi kot razso-
jevalci izloženih preparatov
tinkturo za želodec

lekarija

G. Piccollija v Ljubljani

s častno diplomu in zlato svetinjo odlikovali. Te od-
ločujoče odlike so najbolje spričevalo že od nekdanj
znanege dijeteljnega sredstva, katero krepi in
zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih orga-
nov izbornu pospešaje. — To tinkturo za želodec raz-
pošilja izdelovatelj **G. Piccolli** v Ljubljani proti
povzetju zneska. Zaboju po 12 stekel. za 1 gld. 36 kr.;
po 55 stekel. za 5 gld. 26 kr. (zaboju tehta 5 kgr.).
Poštino plača vedno naročnik. (588-30)

Za soboto 29. t. m. popoldne ob 5 1/2. uri
sklicujem

izredni občni zbor

akad. fer. društva „Sava“

s sledečim vspešdom:

- poročilo odbora;
- prememba pravil, poslovnika in pravilnika;
- slučajnosti.

Na večer je društvena zabava. Na
Natančnosti naznanim pozneje.

V. Ravnihar, stud. iur.,
t. č. predsednik.

Izjava.

Obžalujem in preklicujem tr-
ditev, katero sem obdolženo ob
priliki bire izrekel, da je gospod
Ivan Urbančič, župan v Tr-
novem, nepošten.

Alozij Rudolf,
kapelan v Trnovem.

(1423)

Spreten

prodajalec ali prodajalka

se takoj vsprejme v prodajalnico z mešanim
blagom. Manufakturiisti imajo prednost. — Ponudbe na
upravištvu tega lista pod št. 48. (2431-1)

Posredovalnica služb G. Flux

na Bregu št. 6

ima veliko izbor služb (mogó se nastopiti po novem
letu), zlasti za boljše in priproste zasebne in gostil-
niške kuharice, hišne za hotele in privatne hiše,
pestunje, natakarice, dekleta za vsako delo (tudi
za začetnice) za Ljubljano in drugod, kočijaža,
hlapeca h konjem in volom itd. itd.

Drkalice

se od prevzete zaloge blaga **Albina Siltcherja**, dokler
jih bode v zalogi, prodajejo

par po 40 kr. do 1 gld. 80 kr.

Tudi se ostala (1416-2)

železnina in kuhinjsko posodje

najceneje razprodaja.

Karol Kauschegg, Ljubljana.

Surovo maslo

oziroma surovo maslo za čaj, maslo,
fina smetana za kavo, sir in skute,
sveže mleko

se dobivajo vsak dan sveže

v prodajalnici v semeniškem poslopji

nasproti sadnemu trgu.

Mojim velečenjenim kupovalcem izrekam za dosedanje
zaupanje svojo zahvalo ter se jim najboljše priporočam s
zagotovilo, da si bodem vedno prizadevala, njih željam in
zahtevam v vsakem oziru popolnoma zadostiti. (1190-10)

Z velespoštovanjem

Jera Lipovšek.

Primerna

božična darila

ceneje nego v vsaki razprodaji

kakor

podrašnike, predpasnike, zo-
bunce iz trikota, kožuhošina
za gospe in otroke, klobuke
za gospe, žepne robce, kra-
vate, srajce, nogovice, roko-
vice itd. itd.

priporoča (1414-3)

Karol Recknagel

Mestni trg št. 24.

izvirališče: Giesshübl-Puechstein,
zdravilišče in vodozdravilnica v Karlo-
vih varh.
Prospekti zastoj in franko.

Priporoča se, paziti na to zna-
menje, užgano v probek, in na
etiketo z rudečim orlom, ker se
jako pogostoma prodajajo pona-
redbe (51-8)

Mattoni ^{lova} **Giesshübler** slatine.

V citranji

po metodi Huberja in Esleina, kakor tudi po vsaki drugi poljubni metodi poučuje

Josip Petritz

izprašani učitelj

(958-17)

na Kongresnem trgu št. 5, I. nadstropje.

Prodaja hiše.

Proda se takoj pod ugodnimi pogoji hiša med Dolenjim in Gorenjim Logatecem ležeča, pripravna za strojarjo, v kateri se tudi že več let in še sedaj nahaja. Hiša obstoji iz obokanega hleva, delavnice in kleti, v kateri je tudi vodnjak. V I. nadstropju se nahaja kuhinja z vežo, tri sobe in shramba. — Več pove lastnik **Tomo Tollazzi v Dolenjem Logatel.** (2421-2)

Dr. Rose živčni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjuječe ter mlo raztopljajoče (424-35)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštua razpošiljatev vsak dan.

Na najnovejši in najboljši način

umetno (1180-20)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plembovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmerjenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Tinct. chinæ nervitonica comp.
(Prof. dr. Lieber-ja eliksir za okrepčanje živcev.)

Pristen samo z varstveno znamko križ in sidro. V vseh deželah zakonito zaščiten; za Avstro-Ogrsko varstvena znamka register št. 460.

Prilaga se po predpisu v lekarni **Maksa Fanta v Pragi.** Ta preparat znan je že mnogo let kot preskušeno živce okrepčajoče sredstvo. Steklenica po 1 gld., 2 gld in 3 gld. 50 kr. Dalje so se **Sv. Jakoba želedečne kapljice** kot mnogo preskušeno domače sredstvo izkazale. Steklenica 60 kr in 1 gld. 20 kr. Glavna zaloga: Stara c. kr. vojna lekarna, Dunaj, Stefana platz. Zaloga: lekarna **Alfred J. Egger, Celovec;** v Ljubljanskih lekarnah in po večini v vseh drugih lekarnah. (1185-6)

Išče se

poštna odpraviteljica

na deželo.

Kje? pove upravnštvo „Slov. Naroda“, (1419-2)

Otvoritev novega

prenočišča in restavracije

„Al Moncenisio“

Piazza delle Legna št. 1 in ulica Torrente v Trstu.

Podpisanec priporoča slavnemu potovalnemu občinstvu svojo popolnoma novo sezidano in elegantno vrejeno prenočišče z restavracijo po zmerni ceni in poštenih postrežbi.

S spoštovanjem

A. Tuzzi.

(1826-6)

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.

Vzbuja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.

Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.

Zlata svetinja: Mejnardna razstava Benetke 1894.

Zlata svetinja: Mejnardna razstava Kiel 1894.

Zlata svetinja: Mejnardna razstava Amsterdam 1894.

Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron **Krafft-Ebing**, prof. dr. **Monetig-Moorhof**, prof. dr. **Schanta**, prof. dr. **Monti**, prof. dr. **Neusser**, primarij dr. **vitez Nicolich**, najbolje priporočevan itd. itd.

To izborna restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257-13)

Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.

Lekarna Serravallo, Trst.

Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavna zaloga v Ljubljani: **Lekarna Piccolli**, Dunajska cesta, dalje **ekarne Mayer in L. Groetschel.**

JOSIP ČERNE

urar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo **zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur** iz najimenitnejših tvornic, kakor: **Longines ad Francillon v Švici**, **Schaffhausen, Glashütte** in dr. **Koledarske ure** z in brez luninih spremen; **Dunajske ure** na nihalo, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo.

Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.

(1060-14)

Za vojake in dijake znižana cena!

Rojansko posojilno in konsumno društvo

vpisana zadruga z omejenim poročtvom

v Rojanu pri Trstu

priporoča p. n. gg. rodoljubom, č. duhovščini, trgovcem, krmarjem i. dr. na deželi svojo **bogato preskrbljeno**

prodajalnico jestvin v Trstu

ulica Belvedere št. 3,

kjer se prodaja **kolonijalno blago** vsake vrste in po najnižjih cenah, kakor tudi svojo

zalogo raznih domačih, istrskih in laških vin

v Rojanu pri Trstu.

Posilja se potem pošte in po železnici. — Ceniki in vzorci na zahtevanje poštne prosto. — Postrežba točna.

Kdor naročuje svoje potrebščine pri Tržaških laških trgovcih, naj se rajši zaupno obrne do našega slovenskega podjetja, in uveren bodi, da bo dočeno in dobro postrežen, zajedno pa bo dočeno narodno svojo dolžnost, podpirajoč domače podjetje namesto tujcev.

Z odličnim spoštovanjem

(1212-9)

zadružno predstojništvo.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Qd I. januarja 1895. I.

dalje zadobi veljavo na lokalni progi

Podkloster-Šmohor

nastopni vožni red:

(4-289)

Meš. št. 2553	Meš. št. 2557	km	Postaje		Meš. št. 2552	Meš. št. 2556
2. 3.	2. 3.				2. 3.	2. 3.
850	456	—	Odhod iz Podklostra	Prihod v	810	340
921	526	9	Čojna Noč pri Dobraču	↑	745	315
938	538	13	Smerče P. H.		724	259
949	551	17	Sv. Štefan—Blače		711	246
1008	613	22	Goriče—Borlje		650	225
1018	623	26	Prešeško jezero P. H.		637	212
1026	631	28	Bela—Kinburg	↓	629	204
1035	646	31	Prihod v Šmohor	Odhod iz	620	155

V BELJAKU decembra meseca 1894. I.

C. kr. ravnateljstvo za promet po železnicah.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti **kurjim ocesom**, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(40-51) **Weldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: **Jos. Mayr, J. Švoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel;** v **Rudolfovem** S. pl. **Sladovič, F. Haika;** v **Kamniku** J. Močnik; v **Celovcu** A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v **Bresah** A. Aichinger; v **Trgu** (na Ko-roškem) C. Menner; v **Beljaku** F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v **Gorici** G. B. Pontoni; v **Wolfs-bergu** A. Huth; v **Kra-nju** K. Savnik; v **Rad-goulu** C. E. Andrien; v **Idriji** Josip Wario; v **Radovljici** A. Roblek; v **Celji** K. Gela.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a.
Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako prirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti dopušljatvi gld. 170 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofolletti-ju v Gorici; na Dunaji: pri c. in kr. vojni poljski lekarni F. Pleban-a na Stefanovem trgu št. 8 — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1412-1)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-51) pri nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Notarski konceptni uradnik

izurjen v vsakovrstnih notarskih opravilih ter popolnoma zmožen slovenščine, se vsprejme ob novem letu pri c. kr. notarju Franu Ratel-u v Slovenski Bistrici na Spodnjem Štajerskem. (1898-2)
Notarski kandidat ima prednost.

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje (1251-8)

v hôtelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.
Novo! Živec se umori brez vseh bolečin s cocaïnom. **Novo!**

P. n.

Predno si omislite vse, kar želite kupiti za

božična darila

Vas najuljudneje pozivljem, da si ogledate našo prebogato in preefektno

božično razstavo

kjer najdete veliko izbér (1406-4)
rezbarij, galanterijskega in nagizdnega blaga ter igračk
kakor tudi
muzikalna dela, ki igrajo sama od sebe.

Ravnokar je dospela partija toli priljubljenih pristnih japonskih galanterijskih in drugih izdelkov za praktično rabo, kateri so zaradi njih nizke cene vsestransko obilo pohvaljeni.

Fr. Stampfel.

V Ljubljani, Kongresni trg, „Tonhalle“.

Kongresni trg, „Tonhalle“.

Kongresni trg, „Tonhalle“.

Št 11 995.

Razpis.

(1395-2)

Na Kranjskem sta izpraznjeni:

- 1.) služba okrožnega zdravnika v Krškem
z letno plačo 600 gld. in
- 2.) služba okrožnega zdravnika v Vel. Lašicah
z letno plačo 700 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje pravilno podprte prošnje do 10. januarja 1895
deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 11. decembra 1894.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno trdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Tu dobiti je vsakovrstna (1388-6)

božična darila

domačo potvico

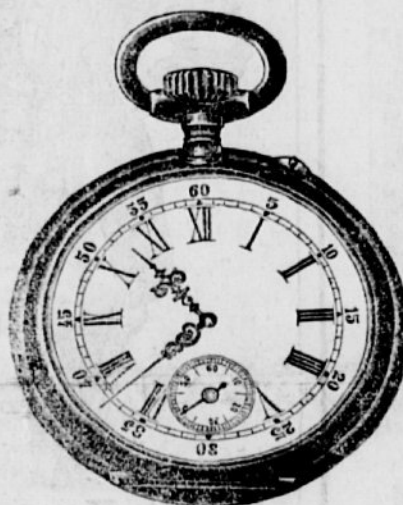
vseh vrst kruh na vago

ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Fran Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo veliko z logo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specijalitete v ekspresnih puškah in pištolah, katere sam izdelujem.
Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Prej J. Geba. **Fran Čuden** Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25
priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (120-49)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Prikladna in praktična božična darila

kakor kuhinjske in gospodinjske tehtnice, mesoreznice, pristne ameriške petrolejske svetilke vsake vrste, sobni telovadni aparati v veliki izbiri, stroji za kruh ribati itd.

drkalice, najnovejši patent, nedosežne, najboljši in najpriljubljenejši izmed vseh sistemov, priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovina z železnino, Mestni trg št. 10. (5422-2)

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako nizki ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakev in vsakako popraviljanje. (0-51)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Za božična in novoletna darila

priporoča

Anton Zagorjan, knjigar v Ljubljani:

Jurčičeve zbrane spise 11 zvezkov broširanih po 60 kr., elegantno vezanih po 1 gld., po pošti 10 kr. več, Nadalje Levstikove, Stritarjeve in druge zbrane spise.	Preširnovi, Aškerčevi, Gregorčičevi, Gestrinovi, Turkuševi in druge pesmi.	Za leto 1895.: Stenski koledar po 25 kr. Skladni koledar po 60 kr. Dijaški koledar po 60 kr. Po pošti vsak koledar 5 kr. več.	Za mladino: Knjige s podobami in Razne povesti zlasti pa Živali v podobah po 45 kr. Mladini za kratek čas (knjiga z lepimi podobami in Funkovimi pesmici) po 60 kr.	Raznovrstne papeterije zlasti krasne kasete s papirjem, albume, voščilne pole in karte, vizitnice in luks-karte i. t. d. i. t. d.
--	--	---	---	--

Blago je solidno. — Naročila z dežele izvršujejo se točno.

Samo **32** krajc.
 stane **1 liter izvrstnega vina** in
 samo **24** krajc.
 stane **1 liter dobrega močnega vina**
 belega ali črnega, potem specialne vrste, kakor **dolenjski**
ovet, zelenika, teranec, sladak prosekar itd., prav
 po ceni samo v prenovljeni in z **večno kurjavo** vrejeni

Kranjski vinarni v Ljubljani
 Slonove ulice št. 52.
 Za pristnost se jamči z vsoto 1000 gld.
 (1404—3) Natančni ceniki na razpolago.

Koncesijonirana posredovalnica služeb
 v Gradišči št. 2

priporoča veliko izbor postov vsake ka-
 tegorije. — Za mnogobrojen obisk prosí
 (1195—10) **Terezija Novotny.**

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY

„Crème Venus“
 Prostředek k zúšlechťení pleti.
Tekutý pudr „Eugénie“
Červené
tekuté ličidlo „Eugénie“
Pudr „Eugénie“
 v bílé, růžové a krémové barvě.
Barvana vlasy
Kavkazká
 esence na kníry.

V. G. RIES
 VÍDEŇ
 IV. Grosse Karlsstrasse 8

„Crème Venus“, sredstvo za konserviranje
 polti. Izborna, popolnoma neškod-
 livo kosmetično sredstvo, ki zlasti zabranjuje, da polt ne postane
 raskava in se ne sveti kakor od maščobe, polt postane marveč sušno
 bela, ne kažejo se na njej gube in ostane mladostno sveža. „Crème
 Venus“ ne odstranjuje nikakih maščobnih tvarin, ne postane torej
 nikoli čustav in se more brez kvara uporabljati o vsakem poljubnem
 dnevnem in letnem času. V interesu občinstva se prosí, da naj se
 natanko pazi na gori natisneno varstveno znamko. **Cena 2 gld.**

Tekoči pudr „Eugénie“ iz mirtovih eve-
 ševanja barve polti, katere ostane vedno čvrsta in mladostna. Po-
 daje i obrazu i satilku, kakor tudi rokam in nogam mehkost in mra-
 morju alično čistost, odstranjuje vsako raskavost polti in pege vsake
 vrste. **Cena 2 gld.**

Rdeče tekoče ličilo „Eugénie“ popol-
 noma **neškodljivo.** Daje licem, ustnam in ušesom lepo naravno rožasto
 bojo, da tudi pri električni razsvetljavi izgledajo, kakor bi imeli na-
 ravno bojo in se tri dni drži polti. **Cena 1 gld. 50 kr.**

„Pudr Eugénie“, bel, rožn, crème. Prijemlje
 se kožo popolnoma in ne da bi
 se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mladostno svežost.
Cena 1 gld. 20 kr., s čopom 1 gld. 50 kr.

„Trixogen“, izborna sredstvo za rast lasij, jačí
 lasišče in najsigurnejše ubranjuje, da se ne na-
 pravi prhalj. **Cena 1 gld. 60 kr.**

„Nigritine Végétale“ barva za lase
 črna in rjavava. Lase obdrži bojo 6 celih tednov in je povsem
 nemogoče, razločevati to umetno bojo od naravne. **Cena 3 gld. 50 kr.**

Tekoče kavkazsko mazalo za brke,
 pospešuje njih rast in jo konservira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje
 brkom vsako poljubno obliko. **Cena 75 kr.**

Jedino zalogo za Kranjsko
 ima (1415—1)
FRAN STAMPFEL
 v Ljubljani
 Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Gostilniško in kavarnsko obrt
 na „Drenikovem vrhu“

poleg Rožnika pri Ljubljani odra na račun,
 oz roba v najem takej ali za spomlad
Fran Drenik, Kongresni trg št. 14—II.
 (1426—1)

Staroznana
trgovina z urami
 najfinije vrste in po najnižji ceni
 od zlata, srebra, tule in nikla, re-
 petirk, kalendarskih ur in krono-
 grafov, najnovejšega v tableaux-
 urah, urah z njhalom in drugih
 urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje.
 — Prvi in najstarejši optični zavod najfinijih naočal,
 šolpalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbér
 kukal za gledališče, poljskih binoklov in vseh v to stroko
 spadajočih predmetov pri (1420—2)
N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovžem št. 8.

Jako priporočljivo kot
krasno in izborno
božično darilo

Doering-ovo
milo
 S SOVO

v svojih letošnjih (1382)
velelegantno opremljenih
božičnih kartonih.
 Dobivajo se povsod brez povišanja cene.
 Generalno zastopstvo:
A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeek Nr. 3.

Zahvala.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite
 kmalu poslati 10 škatlic „zobnega prahu“ po
 30 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr.
 proti poštneemu povzetju. To potrebujem zase in za
 svoje sorodnike ter bom ta zdravila kar nódi pri-
 poročal vsakemu človeku.

Teh zdravil posluževal sem se vedno tudi v
 Ljubljani, bivajoč še v trgo inškem učilišču pri Mahru,
 ter ja še zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista
 istinito izvrstna

Valjevo (Srbska). Z vešespoštovanjem
 (1164—11) **Sv. R. Godjevac.**

Vse medicinično-farmaceutične
 preparate, specialitete itd., dijete-
 tična sredstva, homeopatična zdra-
 vila, medicinična mila, parfumerije
 itd. itd. itd.

priporočajo in razpečiljajo na vse strani sveta
 lekarniške tvrdke

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.
 Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
 Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
 Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.
 Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

V Zvezdi **Marija Drenik** V Zvezdi
 v hiši „Matice Slovenske“.

Bogata zaloga najfinejših kravat, zavratnikov,
srajc za gospode, nogovic, robcev,
 v katere se črke najhitreje zaznamujejo,
 po zelo nizki ceni.

(745—13)